

”

بله! ایرانی
مستحق
بهترینها و
سوار شدن
بر بهترین
خودروهای
ممکن است؛ اما
به شرط آنکه آن
خودروها تولید
خودمان باشند؛
وگرنه از کدام
منبع مالی
می‌خواهیم
بهترین داروها،
گوشی‌های
هوشمند،
لوازم خانگی
و امثالهم را
داشته باشیم؟!
دوگانه‌ی «یا
واردات / یا
صنعت ضعیف
و خسته»
دوگانه مطلوب
ما نیست

سرانه کل درآمدهای نفتی ایران در سال ۱۴۰۱ در حدود یک بیستم این آمار برای کشورهای ذکر شده است. یعنی سهم هر نفر از جمعیت نود میلیونی ایران از فروش نفت و گاز، در حدود یک بیستم سهم جمعیت ۶۰ میلیون نفری کل کشورهای عربستان، امارات، قطر، بحرین، کویت و عمان بوده است. و اصولاً هیچ کشوری را نمی‌توان با این محدود کشورهای دارای منابع عظیم نفتی و جمعیت اندک مقایسه کرد. مضاف بر آنکه به فرض کشف یکباره منابع خدادادی بیشتر، آیا خرج کردن از این منابع برای مصرف بهتر و ارزانتر، راه مناسبی برای رسیدن به پیشرفت پایدار است؟ و یا آنکه باید این منابع را به اهرمی برای ایجاد تقاضا برای صنعت و فناوری داخلی تبدیل کنیم و مانند کشور نروژ خود تبدیل به یکی از صاحبان فناوری در این صنعت شویم؟

مسیر پیشرفت پایدار، مسیری سخت، مجاهدانه و البته شیرین است؛ و این برای همه ملت‌ها صدق می‌کند؛ به یاد بیاورید انیمیشن ژاپنی «باد برمی‌خیزد»، را، یا فداکاری‌های دانشمندان و جوامع مختلف برای رشد علم و فناوری را. فرقی نمی‌کند: ژاپن، کره، چین، آلمان، انگلستان، امریکا... هرچند آنان توسعه را در

که شرط ورود دارو یا تجهیزات صنعت نفت به مدار تولید، برخورداری از استانداردهای لازم است اما باید بدانیم موضوع استاندارد، خود مقوله‌ای برای سیاستگذاری کشورهای صنعتی است تا از این طریق سدی مقابل ورود رقبای جدید قرار دهند. لذا در جایی که کیفیت ۹۵ درصدی کفایت می‌کند، نباید به بهانه کیفیت ۹۹ درصدی محصولات خارجی، راه را برای توسعه محصولات داخلی ببندیم. و البته مشخص است که سیاست دولت باید در جهت ارتقای نسل به نسل و نسخه به نسخه محصولات داخلی باشد.

بله! ایرانی مستحق بهترینها و سوار شدن بر بهترین خودروهای ممکن است؛ اما به شرط آنکه آن خودروها تولید خودمان باشند؛ وگرنه از کدام منبع مالی می‌خواهیم بهترین داروها، گوشی‌های هوشمند، لوازم خانگی و امثالهم را داشته باشیم؟! دوگانه‌ی «یا واردات / یا صنعت ضعیف و خسته» دوگانه مطلوب ما نیست. اگر به دنبال حل مسأله خودرو هستیم، باید به دنبال تقویت تحقیق و توسعه در صنعت خودرو باشیم. اگر با خودمان صادق باشیم، صنعت خودروی داخلی بیش از آنکه به تحقیقات متحول‌کننده روی خوش نشان داده باشد، به استقبال فناوری‌هایی رفته که کاهش هزینه را در پی داشته است؛ و این در ادبیات سیاستگذاری فناوری، به معنای درجا زدن‌های مکرر است. لذا باید از خودمان بپرسیم چرا سیاستگذاری صنعت خودرو به سوی افزایش تحقیق و توسعه در حوزه فناوری‌های متحول‌کننده پیش نرفته است؟ در حالی که می‌دانیم حدی از توان و انگیزه فنی آن در داخل وجود دارد. و پیش از آن باید از خودمان سؤال کنیم چرا به جای یک نهاد سیاستگذار، ده‌ها نهاد برای امر خودروسازی در کشور تصمیم می‌گیرند؟ وگرنه اگر بخواهیم وارد دوگانه‌های دوسر باختی شویم که یا از تداوم وضع موجود دفاع می‌کنند و یا به اسم رقابت یا حقوق مردم با هر چیز دیگر، دروازه‌های کشور را به روی اسب تروای واردات باز می‌کنند، هیچ‌گاه در مسیر پیشرفت قرار نخواهیم گرفت.

اگر هنوز به خرج کردن از درآمدهای نفتی امید بسته‌ایم و خود را با کشورهای متمول حاشیه خلیج فارس مقایسه می‌کنیم باید بدانیم

